ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Πάνος Γκαργκάνας

Άρθρο στην Εργατική Αλληλεγγύη, τεύχος 1186

Από την ώρα που ο Αλέξης Τσίπρας πήρε την απόφαση να βάλει την υπογραφή του στη Συμφωνία με την ΕΕ αμέσως μετά το δημοψήφισμα που του έλεγε το αντίθετο, έκανε σημαία του το «επιχείρημα» ότι όποιος διαφωνεί «παίζει το παιχνίδι του Σόιμπλε». Σύμφωνα με αυτή τη «θεωρία», ο Σόιμπλε είχε στόχο να πετάξει την Ελλάδα έξω από την Ευρωζώνη και άρα η κίνηση του Τσίπρα να δεχτεί το νέο Μνημόνιο χάλαγε τα σχέδια του Βερολίνου.

Ήρθε, όμως, η ώρα να ψηφίσει η Γερμανική Βουλή τη Συμφωνία και τώρα βλέπουμε τον Σόιμπλε να λέει στους Χριστιανοδημοκράτες βουλευτές ότι στηρίζει τον Αλέξη Τσίπρα, ότι το νέο Μνημόνιο είναι μια χαρά και ότι θέμα Grexit θα προκύψει μόνο αν το θελήσει η ελληνική κυβέρνηση.

Για την ακρίβεια, η κυβέρνηση της Μέρκελ δύσκολα μπορεί να κρύψει την άγρια χαρά της για το δώρο που της έκανε ο Τσίπρας. Η επιμονή Μέρκελ-Σόιμπλε ότι δεν υπάρχει εναλλακτική απέναντι στη συνέχιση της λιτότητας τώρα παίρνει και τη σφραγίδα του ΣΥΡΙΖΑ. Απέναντι στους Ιταλούς και Γάλλους εταίρους της, η Γερμανική κυβέρνηση είναι σε θέση να πει ότι αφού και μια κυβέρνηση της Αριστεράς κατάπιε το φάρμακό μας, η συνταγή μας είναι μονόδρομος και κανένας Ολάντ ή Ρέντσι δεν μπορεί να ζητάει «χαλάρωση».

Πέρα, όμως, από αυτό το πολιτικό δώρο στην πιο συντηρητική διακυβέρνηση της Ευρώπης, το νέο Μνημόνιο προσφέρει και άλλη μια εξυπηρέτηση στα σχέδια τους. Πρόκειται για την περιβόητη τραπεζική ενοποίηση της Ευρωζώνης. Μια από τις κολώνες του «βαθέματος της ευρωπαϊκής ενοποίησης» και της ισχυροποίησης του Ευρώ απέναντι στο δολάριο και τους άλλους ανταγωνιστές του, είναι η προοπτική να φύγει η αρμοδιότητα κρατικής διάσωσης των τραπεζών από τα κράτη μέλη και να περάσει στους θεσμούς της Ευρωζώνης.

Το νέο ελληνικό μνημόνιο είναι ένα βήμα σε αυτή την κατεύθυνση. Οι μετοχές των τραπεζών μετά τη νέα ανακεφαλαιοποίησή τους θα βρίσκονται στα χέρια του περιβόητου Ταμείου που δημιουργεί το Μνημόνιο Τσίπρα. Η νέα ιδιωτικοποίησή τους θα γίνει κάτω από την εποπτεία της νέας Τρόικας-Κουαρτέτου.

Δώρο στους τραπεζίτες

Σε πείσμα των θεωριών της «ψωροκώσταινας» το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα ήταν πάντα ένα κάστρο του ελληνικού κεφάλαιου, άπαρτο για όσους καπιταλιστές προσπάθησαν να το αλώσουν από το εξωτερικό. Βρετανικές, αμερικάνικες, γαλλικές τράπεζες κατά καιρούς πήραν μερίδια της τραπεζικής αγοράς, αλλά ποτέ δεν κατάφεραν να εκτοπίσουν τους έλληνες εφοπλιστές και το ελληνικό δημόσιο. Τώρα, παίρνουν το καλύτερο δώρο από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με τη στήριξη ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-Ποτάμι.

Ωστόσο, η χαρά του Σόιμπλε και των τραπεζιτών φίλων του μετριάζεται από την πολιτική κρίση που έχουν προκαλέσει όλα αυτά τα δώρα του Τσίπρα. Μπορεί μέσα στη Βουλή η μνημονιακή συνεργασία να συγκεντρώνει 222 βουλευτές, αλλά αυτή η σαρωτική κοινοβουλευτική πλειοψηφία γίνεται μειοψηφία απέναντι στο 61,3% που πήρε το ΟΧΙ στο δημοψήφισμα.

Σπάνια αυτό που λέγεται «δυσαρμονία» της Βουλής με το εκλογικό σώμα εκφράζεται τόσο χειροπιαστά. Και σπάνια τα κόμματα της άρχουσας τάξης δείχνουν τόσο φόβο απέναντι στην προοπτική των εκλογών. Εκλογές αυτή τη στιγμή μόνο ενίσχυση της Αριστεράς πέρα από το ΣΥΡΙΖΑ μπορούν να σημάνουν. Αλλά και παράταση της κατάστασης όπου ο Τσίπρας κυβερνάει με τη στήριξη Μεϊμαράκη μόνο προβλήματα συσσωρεύει για τη σταθερότητα του πολιτικού συστήματός τους. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα, δηλαδή, για τους παλιούς και νέους φίλους του Σόιμπλε.

Καμιά θυσία για την “ενότητα του ΣΥΡΙΖΑ”

Η πολιτική κρίση εκφράστηκε ανοιχτά με την απόφαση 44 βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ να μην ψηφίσουν το νέο Μνημόνιο το πρωί της Παρασκευής 14 Αυγούστου. Παρά τις μεθοδεύσεις για ψηφοφορία μέσα στο δεκαπενταύγουστο με τη διαδικασία του κατεπείγοντος, η κυβέρνηση δεν κατάφερε να αποφύγει αυτή την αποδοκιμασία.

Οι κυβερνητικοί χειρισμοί είναι άλλη μια επιβεβαίωση για τον ταξικό χαρακτήρα και του νέου Μνημόνιου. Ακριβώς επειδή στην ουσία του αποτελεί συνέχεια από τα προηγούμενα και

υπηρετεί τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης, γι' αυτό και διαδικαστικά η ψήφιση του έγινε με τον ίδιο τρόπο που είχαν χρησιμοποιήσει ξανά και ξανά οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και ΝΔ.

Υπάρχει, όμως, μια μεγάλη διαφορά. Το 2012, ο Σαμαράς μπορούσε να ισχυρίζεται ότι παίρνει την οργή ενάντια στα μνημόνια Παπανδρέου και Παπαδήμου και την πηγαίνει προς τα δεξιά. Όπως αποδείχθηκε, ακόμη και τότε αυτός ο ισχυρισμός ήταν ψεύτικος. Σήμερα, όμως, είναι ολοφάνερο ότι η οργή πηγαίνει προς τα αριστερά, αριστερότερα από τον ΣΥΡΙΖΑ που έδειξε ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στη μαζική στροφή προς τα αριστερά.

Υπάρχουν δυο λόγοι για αυτή την εξέλιξη. Ο πρώτος είναι ο ρεφορμιστικός χαρακτήρας του ΣΥΡΙΖΑ. Πολλοί είχαν πιστέψει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα κόμμα που έχει ξεπεράσει τα όρια της παραδοσιακής αριστεράς, μια συνεργασία ανάμεσα σε παλιές και νέες δυνάμεις μαζί με τα κινήματα που δικαιολογούσε τον χαρακτηρισμό «ριζοσπαστική αριστερά».

Στην πραγματικότητα, ήταν ένα πολυσυλλεκτικό εκλογικό σχήμα που προσπαθούσε να συμβιβάσει τα ασυμβίβαστα, δηλαδή να σπάσει τη λιτότητα μέσα από ένα συμβιβασμό με το κατεστημένο σε Ελλάδα και Ευρώπη, κάτω από την κομματική ηγεμονία της πιο δεξιάς πτέρυγας της παλιάς αριστεράς στην Ελλάδα, της αριστεράς του Κύρκου και της Δαμανάκη. Ο Τσίπρας είναι κληρονόμος μιας προεδρικής φρουράς που έχει τις ρίζες της εκεί και γι' αυτό η κατάντια του δεν είναι έκπληξη για όσους ανήκουμε στην επαναστατική αριστερά.

Ριζοσπαστικοποίηση

Υπάρχει, όμως, ένας δεύτερος και καθοριστικός λόγος για το γρήγορο ξεσκέπασμα των ορίων του ΣΥΡΙΖΑ και αυτός έχει να κάνει με τη ριζοσπαστικοποίηση της εργατικής τάξης και της νεολαίας όλα τα τελευταία χρόνια. Οι ψηφοφόροι του ΣΥΡΙΖΑ δεν ήταν και δεν είναι μια παθητική εκλογική πελατεία, είναι κόσμος γεμάτος από εμπειρίες. Κόσμος που θυμάται τις φλογερές διακηρύξεις του ΠΑΣΟΚ και πώς τις πρόδωσε, κόσμος που βγήκε στους δρόμους και έδωσε μάχες με πανεργατικές απεργίες, καταλήψεις στις πλατείες και αντιφασιστικά συλλαλητήρια.

Αυτά τα χαρακτηριστικά σήμαναν ότι οι συμβιβασμοί της ηγεσίας Τσίπρα δεν οδήγησαν σε απογοήτευση και αποστράτευση, αλλά σε επιμονή στον αγώνα και στην αναζήτηση προς τα αριστερά.

Αυτό είναι το ρεύμα που πίεσε και πιέζει μια μεγάλη μερίδα της κοινοβουλευτικής ομάδας να αντισταθεί και στο νέο μνημόνιο. Είναι προς τιμή των 44 βουλευτών που αρνήθηκαν να το

ψηφίσουν. Αλλά το μεγάλο ζητούμενο δεν είναι να σώσει ο καθένας μας την τιμή και την υπόληψή του, δεν βρισκόμαστε μπροστά σε μια μάχη που γίνεται για την τιμή των όπλων.

Η Αριστερή Πλατφόρμα για πολύ μεγάλο διάστημα έκλεινε τα μάτια μπροστά στην πραγματική φύση του ΣΥΡΙΖΑ. Αποδέχθηκε την ηγεσία Τσίπρα χωρίς ποτέ να την αμφισβητήσει ούτε καν προωθώντας μια άλλη υποψηφιότητα στο συνέδριό του. Έψαχνε πάντα τρόπους να κρατάει τις όποιες διαφωνίες της στα όρια του ανεκτού. Ακόμη και τώρα ταλαντεύεται, αναζητώντας φόρμουλες του τύπου «στηρίζουμε την κυβέρνηση, απορρίπτουμε το μνημόνιο» και αυτό την αφήνει εκτεθειμένη σε πρωτοβουλίες όπως η κίνηση Τσίπρα να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης. Η ανοιχτή επιστολή 17 στελεχών που ζητάει να προστατευτεί η ενότητα του ΣΥΡΙΖΑ έχει υπογραφές από βουλευτές που ψήφισαν ΝΑΙ αλλά και ΟΧΙ και «παρών». Αντί να διεμβολίζει η Αριστερή Πλατφόρμα τη βάση του ΣΥΡΙΖΑ, αφήνει τα περιθώρια στην ηγεσία Τσίπρα να προσπαθεί να διασπάσει τους διαφωνούντες βουλευτές.

Παλιότερα αυτός ο χώρος έλεγε *«καμιά θυσία για το ευρώ»*, τώρα είναι η ώρα να πει *«καμιά θυσία για την ενότητα του ΣΥΡΙΖΑ».* Να προχωρήσει στη ρήξη με το κόμμα που αποτελεί τον κορμό της μνημονιακής κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας και να ολοκληρώσει αυτή τη ρήξη αντλώντας τα αντίστοιχα συμπεράσματα.

Δεν μπορεί ακόμα και πρόσφατα να δηλώνουν στελέχη του ότι η Ελλάδα μπορεί να ζήσει εκτός Ευρώ όπως η Δανία και η Νορβηγία. Το μέλλον μας δεν είναι να κάνουμε την Ελλάδα «Δανία του νότου». Η Αριστερά μετά την τραγική εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ χρειάζεται να απαντάει ξεκάθαρα στο ερώτημα *«ποιος ελέγχει τα κλειδιά της οικονομίας και της εξουσίας»;* Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ είναι η δύναμη που δείχνει το δρόμο για τη σωστή απάντηση.

Το μέτωπο της αντικαπιταλιστικής αριστεράς είναι η διέξοδος

Η παλιά γνωστή κινδυνολογία που έχουμε ζήσει πριν από τις εκλογές του Γενάρη, αλλά και πριν από το δημοψήφισμα από το στρατόπεδο του ΝΑΙ, τώρα επανέρχεται «βελτιωμένη και επαυξημένη» με πινελιές Τσίπρα. Δεν υπάρχει εναλλακτική λύση, μας λένε. Ο Τσίπρας όταν είδε το σχέδιο Β του Βαρουφάκη έφριξε και το απέρριψε χωρίς δεύτερη κουβέντα. Αν «ο Λαφαζάνης διασπάσει το ΣΥΡΙΖΑ» και συνεργαστεί με τις «ομάδες της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς», τότε μπορεί να ανοίξει η πόρτα για καταστροφή της οικονομίας, υποτιμημένη δραχμή, πληθωρισμό και συντάξεις που δεν θα φτάνουν ούτε για τρεις μέρες.

Οι ίδιοι που τα λένε αυτά, πρόσφατα ακόμα, αμέσως μετά το δημοψήφισμα έδιναν

συγχαρητήρια εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ για το ρόλο της στην σαρωτική επικράτηση του ΟΧΙ. Θα έπρεπε να ντρέπονται για την κωλοτούμπα τους και όχι να κουνάνε το δάχτυλο στην «εξωκοινοβουλευτική αριστερά».

Η Εργατική Αλληλεγγύη και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ μπορούν να είναι περήφανες για τη συμβολή τους στην ανάδειξη της εναλλακτικής λύσης απέναντι στο μονόδρομο του εναγκαλισμού με τον Σόιμπλε. Από την πρώτη στιγμή, όταν άνοιξε η προοπτική της χρεοκοπίας και το σίριαλ της «διάσωσης» με τα μνημόνια το 2010, επιμείναμε και επιμένουμε ότι υπάρχει άλλος δρόμος, ο δρόμος της αντικαπιταλιστικής ανατροπής.

Τα δισεκατομμύρια των μνημονίων απλά ανακυκλώνουν το χρέος σε ένα φαύλο κύκλο που βυθίζει στη φτώχεια όλο και μεγαλύτερο μέρος της εργατικής τάξης ενώ ο αριθμός των ελλήνων δισεκατομμυριούχων αυξάνεται. Η στάση πληρωμών για τα τοκοχρεολύσια και η διαγραφή του χρέους είναι το πρώτο και απαραίτητο βήμα για να σπάσει.

Συνακόλουθο είναι το βήμα της κρατικοποίησης των τραπεζών χωρίς ούτε ένα ευρώ σαν αποζημίωση για τους μετόχους τους. Το σίριαλ των «ανακεφαλαιοποιήσεων» είναι κύρια εστία ανακύκλωσης του χρέους και ο βασικός μηχανισμός με τον οποίο οι πλούσιοι φυγαδεύουν τα κεφάλαιά τους ενώ οι φτωχοί φορτώνονται τα βάρη του νέου δανεισμού. Γιατί χρειάζονται ξανά ανακεφαλαιοποίηση οι τράπεζες αν όχι επειδή οι καταθέσεις τους διαρρέουν συστηματικά κάτω από την εποπτεία του Μάριο Ντράγκι με τη βοήθεια του Στουρνάρα;

Εργατικός έλεγχος

Αυτά τα προφανή βήματα δεν μπορούν να γίνουν χωρίς ρήξη με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την ΕΕ. Όσο πιο πολύ περνάει η εποπτεία του τραπεζικού συστήματος στα χέρια της Φρανκφούρτης και των Βρυξελλών τόσο πιο πολύ απομακρύνεται κάθε δυνατότητα αντίστασης στην κερδοσκοπία που έφερε τη χρεοκοπία. Αυτό το γήπεδο είναι στημένο και μόνο με τη συλλογική δύναμη της εργατικής τάξης μπορούμε να ξεφύγουμε.

Να γιατί ο εργατικός έλεγχος δεν είναι ούτε μακρινή ουτοπία ούτε κάποιο επόμενο στάδιο, αλλά απαραίτητο όπλο για να υλοποιηθεί ένα ρεαλιστικό μεταβατικό πρόγραμμα εξόδου από την κρίση. Το αντίδοτο σε μια νέα «αναζήτηση έντιμων συμβιβασμών» με τμήματα της αστικής τάξης που τάχα θα στηρίξουν την «παραγωγική ανασυγκρότηση» της χώρας, είναι να περάσει ο έλεγχος στα χέρια αυτών που παράγουν τον πλούτο, των ίδιων των εργατών.

Μια σειρά στελέχη από το χώρο της Αριστερής Πλατφόρμας του ΣΥΡΙΖΑ αλλά και από τάσεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ συνυπέγραψαν κείμενο που βάζει σαν προοπτική «Ένα ενωτικό κίνημα που θα δικαιώσει τους πόθους του λαού για δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη». Αλίμονο αν αυτή τη στιγμή γυρίσουμε πίσω σε φόρμουλες που δεν παραπέμπουν ούτε καν στον παλιό ΣΥΡΙΖΑ ή στο παλιό ΚΚΕ αλλά στο παλιό ΠΑΣΟΚ.

Η αντίσταση στο νέο Μνημόνιο έχει ξεκινήσει, η εργατική τάξη που ψήφισε μαζικά ΟΧΙ δεν θα καθίσει με σταυρωμένα χέρια απέναντι στις νέες επιθέσεις και το έχει ήδη δείξει όχι μόνο στις κάλπες αλλά και με τις πρώτες απεργίες. Η πολιτική στήριξη που απαιτεί και που αξίζει όλος αυτός ο κόσμος της αντίστασης μπορεί και πρέπει να είναι αντίστοιχη με τα προχωρήματά του. Ο δρόμος της αντικαπιταλιστικής ανατροπής είναι ο νέος μονόδρομος.

ergatiki.gr